



IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM

Iktatószám: V/72/2/2019.

Szaniszló Csaba úr részére,

E-mail: kmt+request-12650-3742132e@kimittud.org

Tárgy: Közérdekuadat Közérdekű adat igénylés –Magánszakértő, Ákr

Tisztelt Uram!

„Közérdekuadat Közérdekű adat igénylés – Magánszakértő, Ákr.” tárgyú, elektronikus úton megküldött **megkeresésével** kapcsolatban – az Ön által feltett kérdést is feltüntetve – az alábbiakról tájékoztatom.

1. „Kérem, szíveskedjen elektronikus másolatban megküldeni részemre, hogy a Közigazgatási eljárásban (Ákr.) mely jogszabályok alkalmazandók a magánszakértői vélemények befogadhatóságával, értékelésével kapcsolatban?”.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) vonatkozó rendelkezései alapján a tényállás tisztázására sor kerülhet a rendelkezésre álló adatok alapján, vagy amennyiben a döntés meghozatalához nem elegendők a rendelkezésre álló adatok, a hatóság bizonyítási eljárást folytat le. A bizonyíték felhasználhatósága, illetve a bizonyítás módja vonatkozásában az Ákr. 62. § (2) és (4) bekezdéséből szükséges kiindulni.

Az Ákr. 62. § (2) bekezdése a tisztességes eljáráshoz való jog biztosítékaként rögzíti, hogy minden olyan bizonyíték felhasználható, amely a tényállás tisztázására alkalmas. Nem használható fel azonban a hatóság által jogszabálysértéssel - például valamely titok megsértésével - megszerzett bizonyíték.

A közigazgatási hatósági eljárásban alapvetően a szabad bizonyítás elve érvényesül. A hatóság szabadon választja meg az alkalmazandó bizonyítási eszközt, továbbá a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabad meggyőződése szerint értékeli. [vö. Ákr. 62. § (4) bekezdése] Emellett a jogalkotónak az Ákr. 62. § (5) bekezdése szerint törvényben, vagy kormányrendeletben lehetősége van arra, hogy egyes esetekben közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján kötelezővé tegye valamely okirat vagy más irat alkalmazását. Ezen esetkörökben a hatóság köteles a megjelölt okiratokat és egyéb iratokat beszerezni.

A szakértőkre irányadó rendelkezéseket az Ákr. 71. §-a és 72. §-a tartalmazza. Szakértő kirendelésének akkor van helye, ha az ügyben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához olyan különleges szakértelem szükséges, amellyel az eljáró hatóság nem rendelkezik. Az Ákr. 71. § (2) bekezdése ugyanakkor kifejezetten megtiltja a szakértő kirendelését abban az esetben, amikor ugyanabban a szakkérdésben szakhatóság állásfoglalását kell beszereznie a hatóságnak. Amíg a szakhatósági közreműködés egyfajta együttdöntési jogkört jelent; azaz az eljáró hatóság nem dönthet másként az adott szakkérdésben, mint amelyet a szakhatóság döntésében (szakhatósági állásfoglalásában) rögzít, addig efféle – a megállapítások tartalmát tekintve kötöttség – a szakértői vélemény tekintetében nem áll fenn.

Összegezve, a szakértői vélemény „csupán” egy az ügy érdemének bizonyításához szükséges bizonyítékok sorában.

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) vonatkozó rendelkezései alapján a Kp. 78. § (1) bekezdése értelmében a közigazgatási jogviták elbírálása iránti közigazgatási perben és az egyéb közigazgatási bírósági eljárásban a bizonyításra a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény rendelkezéseit – a Kp. bizonyításról szóló XIV. Fejezetében foglalt eltérésekkel - szükséges alkalmazni. A bizonyítékokat a Kp. 78. § (2) bekezdése alapján egyenként és összességükben a jogvita tárgyává tett közigazgatási cselekmény megvalósítására folytatott közigazgatási hatósági vagy jogorvoslati eljárásban, azaz az ún. megelőző eljárásban megállapított tényállással összevetve szükséges értékelni.

A Kp. kétfelé bontja a hivatalbóliséget, megkülönböztetve a hivatalbóli vizsgálatot és a bizonyítás hivatalbóli elrendelését. Jellemzően az előbbi körben kerül sor a bizonyítás hivatalbóli elrendelésére, de lehetnek egyéb olyan esetek, amikor valamilyen okból (elsősorban a bizonyításra kötelezett gyengébb eljárási pozíciója miatt, például a kiskorú személyek esetében) a törvény a hivatalbóli vizsgálatot ugyan nem, de a hivatkozott tény, körülmény hivatalbóli bizonyítását lehetővé teszi.

A Kp. 80. §-ában találhatóak a megelőző eljárásban kirendelt igazságügyi szakértő alkalmazására irányadó szabályok. A megelőző eljárásban kirendelt igazságügyi szakértő a közigazgatási perben a perben kirendelt igazságügyi szakértővel azonos megítélés alá esik, szakvéleménye egyenrangú bizonyítékként szolgál. Ha a perben ezen felül szakértő alkalmazása indokolt vagy a szakértő idézése, a szakvélemény kiegészítése szükséges, a bíróság azonos szakkérdés tárgyában a megelőző eljárásban kirendelt igazságügyi szakértőt alkalmazza. Kirendelésre - a polgári perrendtartás szabályainak alkalmazásával - tehát akkor kerül sor, ha az például a szakvélemény kiegészítése vagy az ellentmondások feloldásának megkísérlése miatt indokolt. A perben felmerülő bármely más szakkérdésben a polgári perrendtartás szabályai szerint van lehetőség szakértő alkalmazására.

A fent ismertetett rendelkezésekből kiindulva tehát magát a szakértői véleményt szükséges bizonyítékként figyelembe venni, amelynek során a hatóság, illetve a bíróság a szakértői véleményt szabad meggyőződésének megfelelően értékeli; az abban szereplő

megállapításokhoz a hatóság vagy bíróság döntése tartalma vonatkozásában kötelező erő nem társul.

Végezetül tájékoztatom, hogy az Alkotmánybíróság 60/1992. (XI.17.) AB határozata értelmében a jogalkotásról szóló törvény garanciális szabályainak mellőzésével hozott minisztériumi és egyéb központi állami szervektől származó, jogi iránymutatást tartalmazó leiratok, körlevelek, útmutatók, iránymutatások, állásfoglalások és egyéb informális jogértelmezések kiadása és az ezekkel való irányítás gyakorlata alkotmányellenes, mert sérti a jogállamiság alkotmányos követelményét. A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény sem tesz említést a minisztériumok jogértelmezési lehetőségéről.

Kérjük tájékoztatásunk szíves elfogadását.

Budapest, 2019. május 30.

Tisztelettel:

Igazságügyi Minisztérium



The image shows a handwritten signature in black ink over a circular official stamp. The stamp contains the text 'Igazságügyi Minisztérium' at the top, the Hungarian coat of arms in the center, and '* 27.*' at the bottom. Below the stamp, the text 'Igazságügyi Minisztérium' is printed.

